

**Pandemi Sürecinde Orta Sınıfın Değişen Tüketim Pratikleri:
Nevşehir ve Eskişehir Örneği**

**Changing Consumption Practices of the Middle-Class During the Pandemic:
The Case of Nevşehir and Eskişehir**

Nurdan DEMİR**

 0000-0002-7188-7361

Çağdaş Ümit YAZGAN*

 0000-0002-3290-4202

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 14. 06. 2023
Düzeltilme Talebi: 18. 07. 2023
Son Düzeltilme: 28. 07. 2023
Kabul: 28. 07. 2023
Online Yayın: 15. 08. 2023

Anahtar Kelimeler:

Covid-19
Tüketim
Tüketim pratikleri
Orta sınıf
Tüketim sosyolojisi

ÖZ

Covid-19 salgını dünyada ve ülkemizde birçok alanda köklü değişimlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Salgın, ekonomik faaliyetler, iş ve çalışma hayatı, aile içi ilişkiler, eğitim süreci ve medya kullanımı gibi birçok alanı derinden etkilemiştir. Bu çalışmada, salgının etkisini önemli biçimde hissettirdiği tüketim pratiklerine odaklanılmaktadır. Araştırma, Covid-19 salgını sürecinde orta sınıfa mensup bireylerin tüketim pratiklerinde ortaya çıkan değişimleri ortaya çıkarmayı ve anlamayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma yönteminden faydalanılarak, orta sınıfa mensup 15'i Nevşehir, 5'i Eskişehir'den olmak üzere toplam 20 katılımcıdan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla veriler elde edilmiştir. Araştırma sonucunda; salgının etkisiyle orta sınıfa mensup bireylerin tüketim pratiklerinde çeşitli değişimlerin yaşandığı ortaya çıkmıştır. Salgın sürecinde alınan önlemlerden dolayı; hijyen, temizlik, takviye gıda ve vitamin ürünlerinin kullanımı artmış, giyim harcamaları azalmış, nakit para yerini temassız kredi kartına, dışarıda yeme-içme yerini "evde yemek"e bırakmış, tatil planları ve özel gün kutlamaları ertelenmiş, hediye alma ve verme ritüelleri değişmiş, sanal kültürel tüketim (sanal tiyatro, sinema, sanal sergi vb.), sanal market harcamaları ve online TV abonelikleri çoğalmıştır. Ayrıca kişisel bakım hizmetleri satın alınan bir hizmet türü olmaktan çıkarak evde karşılanmaya çalışılmıştır. Bu dönemde özellikle medya ve iletişim teknolojilerinin, tüketim pratiklerine damgasını vurduğu tespit edilmiştir.

*Bu makale, 1. yazarın 2021 yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı'nda tamamladığı "Covid-19 Salgını Sürecinde Orta Sınıfın Değişen Tüketim Pratikleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezinin bir bölümünün genişletilmiş ve güncellenmiş halidir.

1Yazar İletişim/ Corresponding Author: Nurdan Demir (Öğr. Gör.), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Nevşehir, Türkiye ✉ nurdandemir@nevsehir.edu.tr

*2 Çağdaş Ümit Yazgan (Doç. Dr.), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Nevşehir, Türkiye

✉ cumityazgan@nevsehir.edu.tr

Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Demir, N. ve Yazgan, Ç. Ü. (2023). Pandemi sürecinde orta sınıfın değişen tüketim pratikleri: Nevşehir ve Eskişehir örneği. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(2), 101-118. doi:10.52108/2757-5942.4.2.1

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).